

(/users/anne-klara-baehr)

Af Anne Klara
Bæhr

(/users/anne-klara-baehr)

Skribent
03
Apr. 14

ANMELDELSE

MIN BLEGE BROR. TYSK KORTPROSA EFTER KRIGEN. (/ANMELDELSER/MIN- BLEGE-BROR-TYSK- KORTPROSA-EFTER- KRIGEN)

Facebook

Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?>

(<http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratusiden.dk/anmeldelser/min-blege-bror-tysk-kortprosa-efter-krigen&status=Min%20blege%20bror.%20Tysk%20kortprosa%20efter%20krigen&title=Min%20blege%20bror.%20Tysk%20kortprosa%20efter%20krigen>) eller opret en konto (<http://litteratusiden.dk/anmeldelser/min-blege-bror-tysk-kortprosa-efter-krigen>) for at skrive kommentarer.

Efterkrigstidens største tyske forfattere skriver om et samfund præget af selvransagelse i noveller, der fortjener at blive læst igen og igen.

Det er en meget fin novellesamling, forlaget Sisyfos har udgivet. I samlingen er der bidrag af både store, kendte navne som Heinrich Böll og Friedrich Dürrenmatt og af mere ukendte forfattere. Novellerne er skrevet i årene fra 1945 til 1963, og flere af dem har ikke tidligere været oversat til dansk. Efterkrigstiden er for Tyskland 'Stunde Null', og litteraturen er præget af den såkaldte 'Vergangenheitsbewältigung', altså tacklingen af fortiden med selvransagelse i opgøret med krigen og nazismen. Dette

kommer tydeligt til udtryk i både sprog og indhold i den såkaldte 'Trümmerliteratur', som var dominerende i de første år efter krigen.

Selvom krigen er forbi, lurder den stadig et under overfladen i disse fjorten meget korte, hovedsaglig surrealistiske noveller.

Det er svært fremhæve nogen frem for andre, men "Ved broen" af Heinrich Böll rørte mig lige så meget nu, som da jeg læste første gang for adskillige år siden. Det er en af de få realistiske noveller i samlingen. Det er fortællingen om krigsinvaliden, der bliver sat til at tælle de personer, der går over en bestemt bro. Han finder hurtigt ud af, at han bare kan give sine foresatte nogle tal. Jo højere tallene er, jo gladere bliver de. Men én kvinde nægter han at tælle. Denne novelle opfatter jeg som en lille perle, skrevet af en af mine yndlingsforfattere. "Tunnelen" af Friedrich Dürrenmatt er også et gammelt bekendtskab. Jeg har altid tænkt på den som ekstremt mareridtsagtig, især når jeg er kørt igennem en tunnel. Den er stadig meget uhyggelig, denne historie, om den unge mand, der helt bogstaveligt forsøger at lukke øjne og ører for omverdenen, og som hver dag kører med det sammen tog gennem den samme tunnel. Og så en dag bliver tunnelen ved og ved.

Titelnovellen "Min blege bror" af Wolfgang Borchert er også en af de noveller, der står klart i hukommelsen efter endt læsning. En soldat betragter sin døde kammerat i sneen, den kammerat, der har kaldt ham "min blege bror hængelåg" og grinet ad ham. Nu er han – plageånden – død. Der er ikke meget humor i novellerne, men der er meget at tænke over. Efterkrigstiden var en tid præget af opgør og selvransagelse, men selv om novellerne har adskillige år på bagen, holder de og kan fint læses med nutidens briller. Forfatterne til disse noveller er stort set alle født i første halvdel af det tyvende århundrede og var således unge voksne under krigen. Enkelte af dem lever endnu. Jeg er med årene kommet til at holde stadig mere af noveller, og *Min blege bror* er en novellesamling, jeg vil komme til at vende tilbage til.

Originally published by Anne Klara Bæhr, Litteratursiden.

Kommentarer